

Detaljplan 1997 för del av Västerås 2:111, Munkboängen, Västerås GRANSKNINGSUTLÅTANDE

Planens syfte

Syftet med planen är att möjliggöra industri, till största delen specificerad till hamnanknuten industri. Detta ska ske med hänsyn till stadsbilden, särskilt hur området ter sig från Tidövägen och Johannisbergsvägen.

Hur granskningen har bedrivits

Planen har varit utställd för granskning från 28 november till 18 december 2025. Information om granskningen skickades till berörda remissinstanser, myndigheter och sakägare. Granskningshandlingarna har funnits tillgängliga på kommunens hemsida och i stadsbiblioteket.

Sammanfattning

INKOMNA SYNPUNKTER

Under granskningstiden skickades 18 yttranden till Byggnadsnämnden. 13 av de inskickade yttrandena innehöll inga synpunkter på planförslaget.

Synpunkterna har bland annat gällt önskemål om utökad yta för industri, flytt av områden planlagda för transformatorstation och ledningar, anpassningar efter kultur- och naturvärden och riktlinjer för avstånd till transportled för farligt gods.

FÖRÄNDRINGAR

Plankarta:

- Ytan för J – industri har utökats, detta för att möjliggöra en ytterligare anslutning till angränsande fastighet. Gränsen mot öster har också korrigerats för att inte behöva ändra den befintliga gränsen, avståndet mellan den Johannisbergsvägen och gränsen är 20 meter.
- En bestämmelse om dagvattendamm har lagts till.
- Ytan i den sydvästra delen av detaljplanen som planläggs som E₁ – Transformatorstation har flyttats något för att den tidigare ytan inte var lämplig att anlägga transformatorstationen på
- Ytor med bestämmelsen markreservat för allmännyttig underjordisk ledning har justerats för att få mark som är bättre lämpad och för att bättre ansluta till transformatorstationen.

- Ytan i den norra delen av detaljplanen som planläggs som E₂ – Dagvattenanläggning har minskats något för att få plats för gång- och cykelvägen som planeras inom naturmarken längs Johannisbergsvägen.
- En bestämmelse om att strandskyddet upphävs har lagts till vid gång- och cykelvägen.
- Information om föroreningar i grundvattnet har lagts till i planbeskrivningen.

Planbeskrivning:

- Information om riksintresse transmissionsnätet för el har lagts till
- Text om dagvattenhantering har uppdaterats efter ändringar i plankarta
- Textändringar och förtydliganden

Utredningar:

- Dagvattenutredningen har reviderats för att ta fram ett förslag på dagvattenhantering i den norra delen av planområdet.

Inkomna synpunkter

Nedan redovisas synpunkter som inkommit under granskningstiden samt stadsbyggnadsförvaltningens kommentarer. Mer omfattande synpunkter redovisas kortfattat men bifogas i sin helhet som bilagor.

Med anledning av dataskyddsförordningen (GDPR) redovisas inkomna synpunkter från privatpersoner utan namn eller andra personuppgifter. Yttranden från privatpersoner redovisas med numret som de fått i stadens ärendehanteringssystem.

Följande har yttrat sig under granskningstiden men inte haft några synpunkter:

- Fastighetsnämnden
- Förskolenämnden
- Grundskolenämnden
- Kollektivtrafikförvaltningen
- Kulturnämnden
- Luftfartsverket
- Miljö- och konsumentnämnden
- Mälarhamnar AB
- Polismyndigheten
- Sjöfartsverket
- Svenska kraftnät
- Utbildningsnämnden
- Vafab
- Vattenfall

Nedan presenteras alla synpunkter som lämnades på granskningshandlingen.

1.	Lantmäteriet	3
2.	Länsstyrelsen.....	3
3.	Mälarenergi.....	5
4.	Naturskyddsföreningen Västerås.....	7
5.	Privatperson 900.....	9

1. LANTMÄTERIET

Lantmäterimyndigheten har gått igenom detaljplanens granskningshandlingar, daterade 2025-11-11.

Planbeskrivning

Det finns stora begränsningar i kommunens möjlighet att ersätta en ny plan under pågående genomförandetid. I planbeskrivningen saknas motivering av varför den aktuella detaljplanen kan ersättas med en ny. Detta påtalades redan i samrådsskedet men har, såvitt lantmäterimyndigheten kan se, inte åtgärdats till granskningen.

Kommentar: Under avsnittet "Genomförandetid" har text lagts till som beskriver att genomförandetiden för detaljplan nr 1817 inte har gått ut och att detaljplanen därför inte får ändras, ersättas eller upphävas mot berörda fastighetsägare vilja. Berörda fastighetsägare är i det här fallet Västerås stad som är även är sökande av den nya detaljplanen och därför inte motsätter sig ändringen.

Av planbeskrivningen framgår att de båda ledningsägarna Vattenfall och Svenska Kraftnät är skyldiga att på fastighetsägarens begäran förvärva nyttjanderätt eller annan särskild rätt till sina ledningar inom I1-området. Dessa ledningar förefaller dock redan vara upplåtna med ledningsrätt. Det blir, enligt lantmäterimyndighetens mening, missvisande att skriva att aktörer är skyldiga att förvärva till exempel nyttjanderätt till ett område när de redan har gjort det. Lantmäterimyndigheten rekommenderar att detta justeras i planbeskrivningen så den stämmer med rådande förhållanden.

Kommentar: Detta har ändrats i planbeskrivningen.

Av planbeskrivningen framgår det inte vilken typ av ledningar som finns/är tänkta att dras inom markreservat med egenskapsbestämmelse I2 respektive u2. Planbeskrivningen bör kompletteras med denna information liksom vilken ledningshavare som innehar ledningarna/är tänkt att dra sina ledningar inom markreservatet.

Redaktionella synpunkter har lämnats direkt till planhandläggaren.

Kommentar: I motivet för bestämmelsen I₂ står att det gäller kraftledningar. Information om vilken typ av ledningar som finns eller är tänkta att dras inom ytorna där bestämmelsen u₂ har lagts till i motivet för bestämmelsen. Att skriva vilken ledningshavaren är har inte bedömts vara nödvändigt.

2. LÄNSSTYRELSEN

Detaljplanens överensstämmelse med översiktsplanen

Länsstyrelsen bedömer att detaljplaneförslaget överensstämmer med översiktsplanen enligt 4 kap. 33 § p.5 PBL.

Länsstyrelsens synpunkter - prövningsgrunder enligt 11 kap. 10 § PBL

Länsstyrelsen har inget att tillägga i fråga om hur planförslaget tillgodoser statliga eller andra allmänna intressen och bedömer, med hänsyn till prövningsgrunderna i 11 kap. 10 § PBL och nu kända förhållanden, att ett antagande av detaljplanen inte kommer att prövas.

Upplysningar

Kulturmiljö

Länsstyrelsen anser fortsatt att då planområdet ligger längs en av entrévägarna in mot staden bör det i plankartan framgå materialval och kulör på fasaderna så att kravet på en god helhetsverkan uppfylls i enlighet med 2 kap. 6 § PBL.

Kommentar: I detaljplanen har hänsyn tagits till att planområdet ligger längs en entréväg genom att natur har sparats, och genom bestämmelser om variation i fasaden och begränsning av skyltar och belysning. Bebyggelsen i omgivningen är varierande, och det finns inga särskilt värdefulla byggnader eller liknande att anpassa gestaltningen efter, därför har det inte bedömts nödvändigt att styra materialval och kulör på fasaderna.

Naturvård

Eftersom diket som var lekmiljö för mindre vattensalamander skyddas av planbestämmelsen natur och blir kvar, kommer det inte behöva kompenseras med ett nytt lämpligt dike. Länsstyrelsen tycker att det är väldigt positivt att diket skyddas som natur, men även att det har lagts till mer ytor som natur i anslutning till diket. Detta gynnar både mindre vattensalamander samt fladdermöss.

Efter att individerna (mindre vattensalamander) har lämnat övervintringsplatserna och inlett deras lekperiod kan strukturerna (stenblock och död ved) flyttas till lämpliga platser. Det kan även vara lämpligt att sätta upp en tillfällig groddjursbarriär eller skapa en naturlig barriär för att hindra att groddjur efter leken återvänder till skogspartiet som blir hamnindustri. Det kan hjälpa dem att hitta till övervintringsplatserna som blir kvar och förstärks samt förhindra onödig skada på individer.

Miljö

Föroreningar

Sedan samrådet har provtagningar med avseende på bland annat PFAS utförts vid och runt fastigheten Ekeborg 3 och Grindtorp 8.

Resultaten visar att i grundvattnet finns föroreningar av PFAS över SGI:s förslag på riktvärden. Det finns även detekterbara halter tributyltenn. Det finns en risk att spridning har skett och sker av föroreningarna i grundvattnet som kan påverka anläggande av ledningar, dagvatten samt masshantering.

I underlaget till detaljplanen saknas det en översiktlig markundersökning som skulle visa vilka föroreningar som finns i mark, dagvatten och grundvatten inom aktuell detaljplan.

Vid grävning, borring, ledningsdragning och hantering av massor ska tillsynsmyndigheten, miljö- och hälsoskyddsförvaltningen kontaktas.

Kommentar: Information om föroreningar i grundvattnet har lagts till i planbeskrivningen.

Farligt gods

Både Johannisbergsvägen och järnvägen är transportleder för farligt gods. Gällande transport av farligt gods noterar Länsstyrelsen att kommunen utgår från ett bebyggelsefritt avstånd på 20 meter till både vägen och järnvägen, enligt riskutredningens rekommendationer. Kommunen inför även ett antal riskreducerande åtgärder som planbestämmelser i detaljplanen. Länsstyrelsen i Västmanlands län utgår ifrån Länsstyrelsen Stockholms riktlinjer för planläggning intill vägar och järnvägar där det transporteras farligt gods. Det rekommenderade skyddsavstånden mellan transportleder för farligt gods och verksamheter och industri är 30 meter från järnväg och 40 meter från väg.

Kommentar: Riskutredningen utgår ifrån de nuvarande riktlinjer som finns beslutade i kommunen.

3. MÅLARENERGI

Remissvar Granskning av detaljplan för del av Västerås 2:111, Munkboängen, Västerås, Dp 1997

ME Marknad och Försäljning:

Inget att erinra.

ME Värme:

Inget att erinra

ME Vatten AB:

Dagvatten:

Inget att erinra.

VA-ledningar:

För att säkerställa tillgången till befintliga VA-ledningar U-området så är frågan om det också behövs prickmark? Detta för att säkerställa att inget upplag eller byggnadsverk uppförs ovanpå befintliga VA-ledningar.

Kommentar: U-området innebär att det inte får ges bygglov för åtgärder som hindrar att det bildas en rättighet för ledningarna, eller hindrar rättigheter som redan finns. Det bedöms inte vara nödvändigt att också planlägga prickmark.

Fibra AB:

Inget att erinra.

ME Elnät AB:

Plankartan i illustrationen nedan (DWG) för DP1997 visar inte de korrekta gränserna för E-området (vi använde det som vi hade tillgängligt). Det gör däremot den superpositionerade kartan från granskningen.

Alla elnäts-installationer måste ske på min 20m avstånd från ytterfas på Vattenfalls 130kV luftledning (markerad med streckad orange linje).

Vidare finns det djupa diken och trummor för dagvatten, samt andra VA ledningar i området.

I de södra delarna finns även en vall med ett oklart syfte.

Alla dessa installationer gör det svårt att kunna bygga elnät på angiven plats och sen landa i rätt färdighöjd med avseende på kommande bebyggelse.

Slutsatsen är att de delar av det planerade E-området som går att använda av det tilldelade E-området är enbart den sydöstra delen. Förslag på nytt E-område är ungefär enligt röd rektangel. Minimum 10x15m (10x17 att föredra). Vi tänker att vi schaktar bort delar av vallen och skapar en platå där vi ställer nätstationen på med en färdighöjd som är samma som verksamhetsområdet, cirka 50cm högre än omgivande mark. Då säkerställer vi att området runt stationen inte blir alltför blött.

U-området i planen ligger i botten på diket vilket är olämpligt på många sätt. Det ansluter inte heller på något bra sätt till E-området pga. dagvattentrummorna som finns i området idag. Förslagsvis skjuts U- området söderut så att det hamnar närmare vägen. Lämpligt avstånd från internvägens vägkant är 1-2m, vilket gör plats för ett mindre dike om ett sånt behövs och gatubelysning.

Söder om E-området behöver U-området möjliggöra att kablarna kan gå ut åt söder samt åt väster utanför planområdet.

Röda streck visar exempel på ledningar åt tre väderstreck.

Det finns en oklarhet om det finns fler rör i angränsning till E-området som gör att vi borde flytta E-området längre österut? Den lila pilen pekar på en avsättning för dagvatten?

Kommentar: E-området för transformatorstation och även u-område för allmännyttiga underjordiska ledningar har flyttats.

4. NATURSKYDDSFÖRENINGEN VÄSTERÅS

Naturskyddsföreningen i Västerås har tagit del av granskningshandlingarna för detaljplan 1997 och lämnar nedanstående synpunkter. Fortsättningsvis förkortas Naturskyddsföreningen i Västerås enbart som Naturskyddsföreningen.

Naturskyddsföreningen är positiv till alla förtydliganden som planen nu visar i granskningsfasen och som vi hade påpekat som otydliga under samrådet. Vi anser det också vara positivt att det söder om järnvägen planläggs en yta för natur. Detta görs bland annat för att "bevara det dike där mindre vattensalamander påträffats och bättre sammankoppla naturen i området" (s. 7). Vi anser dock att det kvarstår en del oklarheter.

1. FLYTT AV SALAMANDERHABITAT

Groddjursinventeringen som gjordes 2023 inför samrådet visade att det finns områden som är lämpliga vatten- eller landhabitat för vattensalamander. "Det dike som kan vara en föryngringslokal för mindre vattensalamander och del av landhabitatet planläggs som natur. För att kompensera de delar av landhabitatet som exploateras vid detaljplanens genomförande ska block och ved flyttas över från de ytorna till skogen som blir kvar" (s. 12). Utifrån detta underförstår vi att delar av det nuvarande salamanderhabitat kommer att flyttas till lokal 3 i figur 7 (s. 23).

Det framgår inte i planförslaget om platsen till vilken dessa block och ved ska flyttas till håller samma naturförhållanden vad gäller luftfuktighet och temperatur som det nuvarande salamanderhabitat. Detta bör utredas och beslutas av sakkunniga.

2. AVVERKNINGEN

Det framgår inte i planen om det i området kommer avverkas med tunga maskiner. Om så är fallet finns det en stor risk att man skadar vattensalamander trots tjäle.

Det handlar inte bara om att avverka på vintern, det handlar också om att avverka på rätt sätt.

Avverkningen bör ske med försiktighet, gärna manuellt. "För att hindra att övervintrande mindre vattensalamander skadas vid avverkning ska den utföras när det är tjäle" (s. 12). Det framgår inte tydligt av planen om avverkningen ska ske i delar av det nuvarande salamanderhabitat (men så har vi förstått).

Naturskyddsföreningen anser, som nämnt, att avverkningen ska göras manuellt för att hindra att övervintrande vattensalamander skadas. Ihålligheterna där vattensalamanderna övervintrar i dvala försvinner när block och ved rasar ihop och de inte längre har sina frostfria skydd, med den fatala konsekvensen att en del av dem dör innan de vaknar. Om avverkningen inte kan göras manuellt står det som alternativ att göra det på högsommaren.

3. RÄTT TID FÖR ARBETET

Det framgår inte i planen när det är tänkt att flyttas block och ved. När vattensalamandrar ligger i dvala är de extremt störningskänsliga. Om de väcks eller flyttas förbrukar de sina energireserver och riskerar att inte klara resten av vintern. De riskerar även att torka ut eller frysa ihjäl om skyddet förstörs. Vi menar att markarbete såsom schaktning, sten- och vedröjning samt rivning av grundstenar är särskilt riskfyllt på vintern.

Vi anser att man inte ska flytta block och ved före lekvandringen (vattensalamandrarna leker från slutet av april till mitten av juni) för att inte skada de vattensalamander som fortfarande befinner sig i sitt övervintringsställe bland block och ved. Naturskyddsföreningen anser att allt arbete med materialet ska göras på sensommaren.

4. ÅTERSÖKANDE

Att på olika sätt bevara eller bygga upp sten- och vedsamlingar kan nyttjas av många organismer. Flytt av dessa bör helst ske under den varma perioden. Det kanske också borde kompenseras för artens lekområden, det vill säga det dike som påverkas. Om nya småvatten anläggs kan det gynna fler arter som kanske större vattensalamander och andra groddjur, insekter samt vattenlevande arter. Dessa vatten får gärna ligga mer eller mindre öppet och utformas på ett lämpligt sätt.

För att undvika att salamandrar försöker vandra till sina gamla övervintringsställen kan en ledarm byggas från det vattenfyllda diket för att leda in salamandrar till de nya övervintringsställena när de börjar vandra tillbaka på senhösten.

o o o o o o o o o

Yttrandet har sammanställts av arbetsgruppen Stadsplanering
Naturskyddsföreningen i Västerås

Kommentar: Delar av området som bedömts vara ett lämpligt landhabitat för groddjur bebyggs, andra delar av samma område bevaras. Block och ved kan då flyttas till den del som blir kvar.

Hur exploateringen ska genomföras i de delar som bedömts som lämpliga för groddjur, avseende till exempel avverkning eller flytt av block och ved, kan avgöras mer i detalj i senare skeden.

5. PRIVATPERSON 900

Hej

Vi vill lämna följande synpunkter/yttrande gällande detaljplan 1997 efter dagens möte med Magnus Karlsson och Maria Nehlin.

Se bifogad ritning, vi har följande önskemål att ta i beaktning:

- Tillföra det gulmarkerade området till vår mark så det blir möjligt att få förbindelse på 2 ställen.
- Om det behövs vara med "grönytor" så kan vi minska vår yta enligt markering rosa
- Att försöka komma så nära som möjligt i yta det markanvisningsavtal som vi skrev 2018 med Västerås Stad för att möjliggöra framtida expanderings på fastigheten Grindtorp 4.

Återkoppla gärna att ni mottagit detta.

Kommentar: Marken som planläggs som industri i den norra delen av planområdet har utökats för att det ska vara möjligt med en till körförbindelse. Att öka marken

som planläggs som industri till ytan som står i markanvisningsavtalet bedöms inte vara möjligt.

**REMISSINSTANSER SOM HAR KVARSTÅENDE SYNPUNKTER FRÅN SAMRÅDET
OCH/ELLER GRANSKNINGEN:**

- Kommunstyrelsen
- Kulturnämnden
- Länsstyrelsen
- Naturskyddsföreningen

**SAKÄGARE SOM HAR KVARSTÅENDE SYNPUNKTER FRÅN SAMRÅDET OCH/ELLER
GRANSKNINGEN:**

- MPA Grindtorp 4 AB